

Local Government Capacity | LGCP Programme

Beter lokaal bestuur in Nederlandse partnerlanden

Veel ontwikkelingslanden kennen economische groeicijfers waar het 'oude' Europa jaloers op kan zijn. Hoewel de armoede op veel plekken nog schrikbarend is, zien meer en meer mensen kans zich daaraan te ontworstelen. Dat doen ze in de eerste plaats op eigen kracht. Een stimulerende omgeving is echter vaak doorslaggevend voor de uiteindelijke kans van slagen. Essentieel daarbij is de rol van de lokale overheid, de overheidslaag die het dichtst bij de bevolking staat. Lokale overheden in ontwikkelingslanden zijn veelal niet in staat op een efficiënte en effectieve wijze vorm te geven aan die stimulerende omgeving. Daarom voert VNG International tot december 2016 het Local Government Capacity Programme uit. Het programma zal bijdragen aan capaciteitsontwikkeling van lokale overheden en hun koepelorganisaties in negen partnerlanden.

Toenemende druk op lokale overheden

De druk op gemeenten om een stimulerende en faciliterende rol te spelen neemt toe. Niet alleen eisen mondiger burgers betere overheidsdiensten; centrale overheden delegeren ook steeds meer taken naar het lokale niveau. Daar komt de onstuitbare trek naar de stad bij, die bestuurders voor enorme extra uitdagingen stelt. Meer dan de helft van de wereldbevolking woont al in steden en dat aantal neemt ieder jaar fors toe.

Er is steeds meer erkenning voor de belangrijke rol van lokale overheden in het ontwikkelingsproces en de ontwikkeling van de lokale economie. Burgers die belasting betalen willen daar wat voor terugzien, zoals schone straten, schoon drinkwater, riolering, eigendomsregistratie van land of woning, steun bij het opzetten van een onderneming. Steeds zijn zij daarbij aangewezen op lokale bestuurders. Hun frustratie groeit als dat overheidsapparaat niet in staat is hen te ondersteunen. Hejaas is dat op veel plekken in de wereld het geval. Politieke bestuurders falen in de besluitvorming, ambtenaren ontbreekt het aan de technische en managementcapaciteiten.

Betere bestuurders nodig voor duurzame ontwikkeling

Zonder een goed functionerende lokale overheid is duurzame lokale economische ontwikkeling moeilijk te realiseren. Het *Local Government Capacity Programme* heeft daarom als doel de capaciteit van lokale overheden en verenigingen van gemeenten in negen landen te versterken. Het programma richt zich op het verbeteren van de randvoorwaarden bij gemeenten om economische ontwikkeling mogelijk te maken.

Uiteindelijk zal dat er aan bijdragen dat die lokale overheden dankzij het programma beter in staat zijn te zorgen voor:

- de voedselzekerheid
- het watermanagement
- de veiligheid van hun burgers en de rechtsorde
- de seksuele en reproductieve gezondheid en rechten van de inwoners van de gemeente.

Niet toevallig zijn dit ook de prioriteiten van het huidige Nederlandse ontwikkelingsbeleid. Een effectief gemeentelijk bestuur draagt bij aan duurzame lokale ontwikkeling en dus ook aan het bereiken van de doelen van de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking. Lokale overheden zorgen voor stabiliteit en dragen bij aan de opbouw van de staat op lokaal niveau. Zij zijn veelal als eerste verantwoordelijk voor adequaat watermanagement en het garanderen van voedselzekerheid. En ze spelen een belangrijke rol bij elementaire gezondheidstaken als gezinsplanning, seksuele voorlichting en aidspreventie.

Het *Local Government Capacity Programme* wil bereiken dat de partnerlanden als het om deze onderwerpen gaat, beter in staat zijn

- beleid te maken en uit te voeren
- stappen te zetten in het ontwikkelingsproces
- zich aan te passen aan veranderende situaties en zich te vernieuwen
- samen te werken met externe partijen
- samenhang in hun wijze van werken aan te brengen.

Ruim twintig jaar ervaring met capaciteitsopbouw

Al sinds 1991 voert de Vereniging van Nederlandse Gemeenten programma's uit die capaciteitsopbouw van lokale overheden in ontwikkelingslanden steunen. Het achterliggende doel is altijd om lokale overheidsinstituties in staat te stellen autonoom en op een hoger niveau te functioneren. Natuurlijk opereren lokale overheden niet in isolement: zij zijn op allerlei manieren verbonden met andere overheidslagen, de private sector en de samenleving als geheel. Met erkenning van die verwevenheid ligt de focus toch steeds op lokale overheden, en hun kennis en prestaties. Uit vele jaren ervaring met capaciteitsopbouw bij lokale overheden en hun koepelorganisaties is geleerd dat dergelijke programma's een unieke plaats innemen binnen het ontwikkelingsbeleid. Het *Local Government Capacity Programme* bouwt voort op de eerdere ervaringen en de geleerde lessen.

Grotendeels in Afrika

Het LGCP richt zich grotendeels op Afrika: zeven van de negen partnerlanden zijn Afrikaans. Het programma wordt uitgevoerd in Benin, Burundi, Ghana, Nicaragua, Rwanda, Oeganda, de Palestijnse Gebieden, Zuid-Afrika en Zuid-Sudan.

Het *Local Government Capacity Programme* maakt gebruik van de beschikbare expertise bij lokale overheden in Nederland, om zo het doel van versterking van lokale capaciteit in de partnerlanden beter te kunnen realiseren. Het programma stelt via VNG International gemeentelijke expertise beschikbaar aan de negen partnerlanden, in nauw overleg met gemeenten, het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Nederlandse ambassades. Waar mogelijk en nuttig doet het ook een

beroep op specifieke kennis en ervaring bij provincies, waterschappen, woningbouwcorporaties, welzijnskoepels, kennisinstellingen, etc.

Van collega tot collega

Het programma richt zich op lokale overheden en hun koepelorganisaties. Het onderscheidt daarbij twee types actoren: gekozen besluitvormers (burgemeesters, wethouders, gemeenteraadsleden) en de lokale ambtenarij (gemeentesecretarissen, afdelingshoofden, beleidsuitvoerders, staf van verenigingen van gemeenten). De toegepaste methode is de collega-tot-collega benadering: het uitwisselen van ervaring en kennis tussen mensen uit de praktijk die hetzelfde werk doen, hier en daar. Uit onderzoek is gebleken dat deze methode zeer effectief en efficiënt is.

Brede samenwerking

Behalve met de genoemde partijen werkt VNG International in het programma waar mogelijk samen met gespecialiseerde organisaties en kennisinstututen in eigen land, ontwikkelingsorganisaties (zoals SNV), verenigingen van gemeenten in andere landen (zoals de *Federation of Canadian Municipalities*), internationale (donor)organisaties (zoals het Duitse GIZ), regionale en centrale overheden en de lokale private sector.

Planontwikkeling in de landen zelf

In ieder van de negen partnerlanden vindt tot eind april de formulering van een *Country Programme* plaats. Dat gebeurt in nauw overleg met de Nederlandse ambassades, om samenhang te garanderen met het ontwikkelingsbeleid en hun meerjarenplannen. Jaarlijkse *Country Work Plans* zijn uitwerkingen van het *Country Programme* en zullen gebaseerd zijn op de te behalen doelen, de tot dan toe geboekte voortgang en geleerde lessen. Zowel het landenprogramma 2012-2016 als de jaarlijkse werkplannen worden ontwikkeld in de partnerlanden zelf. Dat biedt de beste garantie op deelname en input van zoveel mogelijk betrokken lokale partijen.

De activiteiten kunnen variëren van kortdurende technische assistentie in de vorm van advies en training, studiebezoeken, coaching en begeleiding, en kennismaking met (de Nederlandse) praktijk. Lokale overheden of hun koepels kunnen eventueel experts inhuren, indien zij de vereiste kennis niet in huis hebben. Maar de kern van de samenwerking is de overdracht of uitwisseling van kennis en expertise.

Meer informatie

VNG International

 www.vng-international.nl

 vng-international@vng.nl

 070 37 38 401